

SKUPINA GRKINJ, ki plaka ob njihovemu človeku, ki je bil ubit v sedanjem vojni med gerilci in vladnimi četami.

Ameriška vnanja politika bolj in bolj agresivna

Novi državni tajnik o neuspehih svoje misije na Kitajskem. — Nezadovoljstvo Francije z anglo-ameriško zvezo. — Konflikti s Sovj. unijo

Resignacija Byrnesa in imenovanje generala Marshalla za državnega tajnika lahko pomeni le to, da bo državni oddelek pod novim vodstvom v vnanji politiki še bolj agresiven kakor je bil pod Byrnesom.

Spori z Rusijo

Glavna spremembra, ki se je dogodila v naši vnanji politiki pod prejšnjim tajnikom Burnesom, je bila poostreitev nastopov ameriške diplomacije proti Rusiji in proti vladam v deželah, ki so pod sovjetskim vplivom.

Prerokujejo, da bo takтика, zapovedana v "be tough with the Soviet Union" pod Marshallom ne samo nadaljevana temveč poostrena. Radio komentarci in člankarji, ki razpravljajo o tujezemskih zadevah, menijo, da bo general Marshall tudi na diktatorje v južni in v vzhodni Evropi še bolj pritisnil kot pa je Byrnes.

Odnošaji med našo vlado in Jugoslavijo se niso v minih mesecih nič ublažili — rajše so se še celo poostrili. In ameriški poslanek pri Titovi vladi, ki je sedaj v Washingtonu na posvetovanjih s svojimi predstojniki, tudi ni in ne bo storil nicesar za ustvarjanje prijateljskih vezi med tem dverem deželarja.

Pod Byrnesom smo bili z načelnico "slovenskega bloka" Sovjetsko unijo v hudih sporih posebno zaradi mirovnih pogodb z Italijo, Bolgarijo, Madžarsko, Rumunijo in Finsko. Največ seveda vsed Trsta in ostale takozvane Julijiske Benečije.

Vprašanje razoroževanja

Z Molotovom, Višinskim in Gromejkom so se naši diplomični pričekali tudi o vprašanju mednarodne kontrole nad atomsko energijo, o atomskih bombah in o ruskem predlogu za splošno razorožitev. Gromejko je insistiral, da naj razorožitvena komisija sestavi načrt ne pozneje, kot v prvih treh mesecih tega leta. In ta načrt naj bo enem vključuje tudi mednarodno kontrolo nad atomsko silo ter odpravo atomskih bomb.

Toda ako je Gromejko resno mislil, da bo njegov predlog dobil v anglo-ameriški diplomaciji dovolj opore, bo razočaran.

Proračun zvezne vlade za bočno fiskalno leto določa enajst milijard dolarjev za našo bojno silo. Ljudje, ki so za tolikšen potrošek, prav gotovo niso mislili na razoroževanje ampak za zgraditev še večje vojne sile kot jo imamo.

Wallace o možnosti vojne z Rusijo

Bivši trgovski tajnik Henry A. Wallace, ki je vsed kritizirala Byrnesove vnanje politike moral iz vlade, je v svojem govoru v radiu 10. jan. izvajal, da je takтика državnega oddelka, oziroma takтика vse zvezne administracije zidana na domnevni, da pride do vojne med nam in Rusijo. Njegova izjava v istem govoru, da sta naša in angleška vlada pripravljeni uporabiti atomske bombe pod gotovimi okloščinami na agresiven način, je bila senzacija.

Dejal je tudi, da če bomo s politiko "be though" z Rusijo nadaljevali, je to najsigurnejša pot v vojno s sovjeti. Odklonitev našega posojila Poljski in Čehoslovaški je po Wallacejem mnemu tudi tako poteza, ki je kvarna vzajemnim odnosom.

Provokativna izjava kongresne komisije

K poslabšanju odnošajev med našo vlado in Moskvo je pomagala tudi izjava posebne kongresne komisije, ko se je vrnila z raziskovanja ekonomskih razmer v Evropi. Udarila je po sovjetski okupacijski oblasti v Nemčiji in zahtevala, da naj ruske cete odidejo, ker so sovjetti prelomili pogoje, ki so bili sprejeti v sporazumih velike trijose.

Ves ameriški tisk je planil po tisti izjavi in jo serviral čitateljem s senzacionalnimi naslovi. Član tiste komisije je bil tudi republikanski kongresnik Gilford iz Massachusettsa. Pravilno, da se je zelo začudil, ko je videl (Konec na 5. strani.)

Z Molotovom, Višinskim in Gromejkom so se naši diplomični pričekali tudi o vprašanju mednarodne kontrole nad atomsko energijo, o atomskih bombah in o ruskem predlogu za splošno razorožitev. Gromejko je insistiral, da naj razorožitvena komisija sestavi načrt ne pozneje, kot v prvih treh mesecih tega leta. In ta načrt naj bo enem vključuje tudi mednarodno kontrolo nad atomsko silo ter odpravo atomskih bomb.

Toda ako je Gromejko resno mislil, da bo njegov predlog dobil v anglo-ameriški diplomaciji dovolj opore, bo razočaran.

Proračun zvezne vlade za bočno fiskalno leto določa enajst milijard dolarjev za našo bojno silo. Ljudje, ki so za tolikšen potrošek, prav gotovo niso mislili na razoroževanje ampak za zgraditev še večje vojne sile kot jo imamo.

POSKUSI ZA RAZBITJE DELAVSKEGA GIBANJA V ITALIJI IN DRUGJE

Predsednik italijanske konstituante Giuseppe Saragat je star socialist. Boril se je proti Mussoliniju, bil pregnanjan in med vojno je bil v partizanski borbi. Bil je torej skoz in skoz zvest delavski stvari.

Od kar pa ima Italija mir, sta si prišle dve strugi socialistične stranke v ostra nasprotna. Voditelj večinske skupine, Pietro Nenni, je za čimtesnejšo zvezo s komunisti. Nenni je v sedanji koalicijski vladi minister vranjnih zadev.

Lani je socialistična stranka skupno s komunistično sestavila enoten program za ekonomsko in politično preuredo Italije, akči dobita v prihodnjih volitvah večino.

Manjšina soc. stranke pod vodstvom Saragata je sporazum nasprotovala s stališča, da imajo komunisti v Italiji, kakor v vsaki drugi deželi, v uvidu zoglj interese tuje države (Rusije), ne pa koristi delavskega gibanja v svoji deželi.

Na minulem kongresu soc. stranke v Italiji je Saragata skupina znova poudarila, da je Nenni izdal socialistična načela. Torej da z njim ne more biti več nikakršne skupnosti. Nato je Saragat odšel s konvencijo in z njim petnajst odstotkov delegatov.

Saragat je na konvenciji preročeval, da Nenni in večina socialistične stranke vodita politiko, ki bo Italijo privredla neizogibno v civilno vojno. Toda v to trditev ne verjamajo niti reakcionari.

Premier Alcide de Gasperi, ki je prišel na obisk v Zed. države, da izplojuje ameriško pomoč Italiji ter posojilo za obnovitev industrije, je reporterjem dne 11. januarja v Clevelandu dejal, da Italija ni v nobeni takti nevarnosti. "Kdo pa bo začel s civilno vojno?" je vpraševal.

Koliko italijanskega delavstva bo Saragat potegnil za sabo, sedaj ni še znano. Mnogi menijo, da njegov izstop in ustanovitev njegove nove socialistične stranke za delavsko gibanje ne bo imel težkih posledic. Ob enem je možno, da pride med komunisti in socialisti pod Pietrom Nennijem letos še do bolj tesnega zbljanja.

Dejstvo je, da se reakcija v Italiji konsolidira in jača, enako v Franciji in še marsikje. Zato bi bila in mora biti dolžnost vsega delavstva najti skupno pot za skupen program, namesto da se bi razcepljalo v korist onih, ki so krivi vseh socialnih zla, fašizma in vojne.

Eksekutiva CIO pričela z reguliranjem političnih aktivnosti v unijah

Na lanskem konvenciji CIO je bila sprejeta resolucija, ki eksekutivi nalaga nadzirati aktivnosti svojih unij, da ne bodo zlorabljane v politične namene. Pravi namen resolucije je zbranjevati unijam CIO delovanje v prid komunistične in socialistične stranke ali v prid organizacij, ki so pod komunistično kontrolo.

V ravnanje unijam je eksekutiva dne 8. januarja navedla 36 raznih organizacij in skupin, katere je unjam CIO dovoljeno podpirati in sodelovati v njih. Trinajst izmed njih je dobrodelnih organizacij, pet jih deluje za izboljšanje odnošajev med plemenimi in cerkvami, odobrenih je devet organizacij veteranov, pet izobraževalnih in štiri, ki se pečajo z raznimi nalogami.

Unije CIO-smejo podpirati iz svojih blagajn in s kolektami. Da li bodo te regulacije komunističnemu vplivu v unijah kaj škodovale, je drugo vprašanje. Škodile pa bodo komunističnim in njim sorodnim skupinam v gmotnem oziru.

Nekateri izmed unij CIO so pod komunističnim ali pod napold komunističnem vodstvom, n. pr. unija krznarjev, unija pisarniškega osebja, unija delavec poljedelskih strojev, unija pomorskih in pomorskih delavcev trgovske mornarice na Pacifiku in več posameznih velikih lokalov.

Predsednik CIO Philip Murray, Walter Reuther in večinske drugih članov eksekutive pa so za iztrebljenje komunističnega vpliva v CIO.

Načeljevanje načrta, ki je izvolila za načelnika senatora Deweyja, je republikanske senatorje in kongresnike posvaril, da naj ne gredo za Taftom čez drin in str temveč naj vprašanje vladnega reguliranja delavskih unij hladnokrvno presojo.

Senator Ball iz Minnesota je tudi že predložil svoj obljudbeni načrt za odpravo zaprite delavnice. Vse dosedanje pogodbene med unijami in delodajalcji, ki določajo zaprto delavnico, bi bila razveljavljene. In dalje bi po njegovem načrtu bila prepovedana tudi dosedanja praksa, da ko enkrat delavec pristopi v unijo, mora ostati v nji. Ta način je v veljavi posebno v industrijah, kjer so delavci organizirani

"Naša" bogastva velika, toda niso ljudska posest

Predsednik Truman je v svojem poročilu kongresu dejal, da je moralno ameriško ljudstvo vodil draginje globoko posesti po prihrankih. Dočim je leta 1944 dalo na stran od svojega zaščitnika 28.3%, je l. 1946 prihralo povprečno samo 9.5%.

V istem poročilu navaja, da je bilo leta 1945 24 odstotkov ameriških družin brez vojnih bondov in brez vlog v bankah, torej da so brez prihrankov.

V istem letu je imelo 29 odstotkov družin manj kot po \$500 bondov ali pa vlogah v denarnih zavodih.

Torej je 53 odstotkov ameriških družin skoraj brez prihrankov, oziroma pride na vso teh družin povprečno samo \$250.

Ta vladna statistika je jasen dokaz, da so "ameriška bogastva" posest malega odstotka ljudi. In ta posodoči sloj kontrolira tudi prihrankne malih ljudi.

Truman je argumentiral, da ta masa neposedujocih potrebuje boljšo socialno zaščito in poslancem priporočal izpopolnitve obstoječih socialnih zakonov. A ni verjetno, da se bo sedanji Kongres sploh brigal za to priporočilo, kakor se tudi prejšnji ni hotel.

Stanje političnih strank v Italiji

V provizorični italijanski zbornici ima krščansko demokratična stranka 207 poslancev, socialistična 114 in komunistična 104. Ostalih 129 poslancev pripada manjšim strankam.

Od kar se je Saragatova skupina ločila od socialistične stranke ter si ustanovila svojo, je številno stranki zvestih poslancev znižano.

V vladu, ki ji načeljuje Alcide de Gasperi, je devet krščanskih demokratov, štirje socialisti, štirje komunisti in dva portfeljna pa imata republičanska stranka

Rusiji železne rude ne bo še zmanjšalo

Rusija bi silno rada došla Zedinjene države v produkciji jekla, železa in drugih kovin. Rudnikov ima že mnogo odkritih. Lani pa so sovjetski rudniški raziskovalci našli nove plasti železne rude v zapadni Sibiriji. To ne bo daleč od Uralov, kjer je Sovj. unija začela graditi med vojno novo industrijo, da je na domovini tisto v Ukrayini in druge zapadno od Moskve, ki so ji Nemci uničili.

Nekateri izmed unij CIO so pod komunističnim ali pod napold komunističnem vodstvom, n. pr. unija krznarjev, unija pisarniškega osebja, unija delavev poljedelskih strojev, unija pomorskih in pomorskih delavcev trgovske mornarice na Pacifiku in več posameznih velikih lokalov.

Predsednik CIO Philip Murray, Walter Reuther in večinske drugih članov eksekutive pa so za iztrebljenje komunističnega vpliva v CIO.

Načeljevanje načrta, ki je izvolila za načelnika senatora Deweyja, je republikanske senatorje in kongresnike posvaril, da naj ne gredo za Taftom čez drin in str temveč naj vprašanje vladnega reguliranja delavskih unij hladnokrvno presojo.

Senator Ball iz Minnesota je tudi že predložil svoj obljudbeni načrt za odpravo zaprite delavnice. Vse dosedanje pogodbene med unijami in delodajalcji, ki določajo zaprto delavnico, bi bila razveljavljene. In dalje bi po njegovem načrtu bila prepovedana tudi dosedanja praksa, da ko enkrat delavec pristopi v unijo, mora ostati v nji. Ta način je v veljavi posebno v industrijah, kjer so delavci organizirani

problemov ne prenaglita, a ob enem je poudaril, da so spremembe v že obstoječih postavah sicer potrebne, toda ne smejo biti maščevalne, ako kongres hoče, da bodo učinkovite.

Ob enem je nanju apeliral, da naj letos ne znižati davkov. Toda večina istih poslancev, ki so najbolj za oviranje organiziranega delavstva, so za znižanje davkov, ampak za tako znižanje, ki bi bilo bogatašem v korist. Od tak konservativne zbornice kot je sedanja se kaj drugega sploh ne more pričakovati. Krivo temu pa je kajpada delavstvo, ker v vložitvah izroča delavstvo, da naj se v reševanju delavskih

KOMENTARJI

Zbirka in presoja urednik

General George C. Marshall je prvi pokleni vojak, ki je bil imenovan za državnega tajnika. Vsi prejšnji v zgodovini te dežele so bili civilisti.

Tradicija Zed. držav je, da tvorijo zvezno administracijo civilisti. Tudi vojnemu in mornaričnemu oddelku načeljujejo civilisti. Ali se bo v bodoče to spremenilo?

Trije naši generali so sedaj ne samo vojaške temveč tudi visoke politične osebnosti; namreč MacArthur, George C. Marshall in Eisenhower. V zadnjem predsedniški volilni kampanji je bil v republikanski stranki precej agitacije, da bi nominiral generala MacArthura za predsedniškega kandidata. Neki kongresnik je v ta namen preciljal tudi MacArthurjevo privatno pismo, ki je bilo Rooseveltu in demokratični administraciji neprijazno. In ker MacArthur ni hotel določno izjaviti, da li bi kandidatu sprejel, ako bi nominiran, je šel k našemu vrhovnemu poveljniku MacArthurju na Pacifik "commander-in-chief" Roosevelt. Kaj sta govorila, javnosti ni znano. Toda MacArthur je nato odločno izjavil, da ni kandidat, kajti njegova naloga je premagati Japance. Ako sta s predsednikom o tem kaj govorila, mu je bržko dejalo, da bi v zavezniškem svetu zelo slabo vplivalo, če bi višok ameriški povelnj

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE ČLAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

- Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICHE ZVEZE

NARODNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor

Frank Zaitz

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

4301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864

Ameriški progresivci sedaj brez stranke in brez nove orientacije

Nedavno se je vršila v New Yorku konferenca v novembriških volitvah pogorelih progresivev, ki so delovali pod okriljem politične akcije CIO in v par drugih organizacijah s pompoznimi imeni.

Od kar je umrl predsednik unije ACWA, Sidney Hillman, ki je bil ob enem krmnem političnem akcije CIO, je njegova akcija pod to firmo izgubila zamah. Tudi ako bi Hillman še živel, bi ne bilo drugače.

Kajti progresivci in "new-dealovci" so zidali vso svojo zgradbo na magnificnosti pokojnega F. D. Rooseveltja. Ko je umrl, se jim je vse zrušilo pod nogami. Tia pa so jim bila omajana že prej — ko se je Roosevelt odločil za konservativnega plitkega "političnega" in Missouriju rajše kot pa da bi riskiral svojo ponovno izvolitev v četrtni trmin.

Tako je Wallace odpadel. Vsi "new-dealovci" so bili večinoma že prej predmet "čistke" iz vlade. Kar jih je še ostalo, so moralni ven pod Trumanom. "Progresivci" in "liberalci" so v tem položaju postali ljudje "brez strehe".

Hillmanov politični odbor CIO je v volitvah lanskoga novembra skrahiral in se vsled tega tudi diskreditiral, kakor se vsakdo, ki izgubi bitko. Posebno v politiki oportunitizma.

Vrh tege se je začela v CIO kampanja na najvišjemu mestu: za iztrebljenje takozvanega komunističnega vpliva iz unije. Pravimo "takozvanega" zato, ker se sedaj skuša očrtni za "komunista" vsakega, ali pa za naivnega "sopotnika" čim se poteguje za stvari, za ideje in za svobodštine, kakor se je n. pr. pokojni Victor E. Debs. On ni bil komunist, kajti takrat gibanja s komunistično označbo sploh bilo ni.

A včas temu so njega in njegove pristaže prepehavali v ječah. In pred njim druge, ki so se upirali posedujejočim.

Ameriški progresivci so ob nastopu Roosevelta v vlado — ko je proglašil "new deal" v prid navadnega človeka, smatrali, da si bodo osvojili demokratsko stranko namesto da bi ustavljali novo.

Mnogo ljudi se je zaverovalo v to prevaro.

"Postavili bomo svoje kandidate v primarnih volitvah na listi demokratske stranke, jih nominirali, potem zanje agitirali, pa bo šlo po naše," so rekli v političnem odboru CIO.

Roosevelt je umrl in Henry Wallace je na konferenci progresivev iz vrst politične akcije CIO in pred delegati organizacije naprednih profesionalcev ter znanstvenikov vsem skupaj udaril, da v tej deželi sploh nimamo niti dveh strank, temveč samo eno, ki pod dvema označbama meče volilcem pesek v oči.

Vzlic temu, svojemu doghanju — za socialiste je ta resnica že starca re, ni priporočil ustanovitev "tretje" stranke.

Imel je vzrok. Volilni zakoni v veliki večini držav naše unije so tako prikrojeni, da imata v njih monopol na glasovnici samo obstoječi dve vladajoči stranki, ki sta po programu ENO in ISTO.

Na konferenci progresivev v New Yorku končno niso sklenili drugega kot da se njihne tri, na nji zastopane skupine združijo v eno. Ob zaključku zborovanja so časniki jemljivi, da je s tem konec vseh posamečnih liberalnih skupin, kajti vse so se združile v "Progressive Citizens of America".

Ni bilo, dolgo potem, ko se je v Washingtonu, D. C., sešla druga skupina liberalcev. Casopisi so jo označili za veliko bolj reprezentativno kot pa je bila tista, na kateri je Henry Wallace dominiral.

Ta druga skupina se je reorganizirala pod imenom Američani demokratične akcije (Americans for Democratic Action).

Razdalja v času, ko sta se ti dve konferenci vršile, druga za drugo, je bila majhna. A vendar je razlika med njima tolikšna, da jo je enkrat ne bo mogoče premostiti.

Kajti so unije razklane druga proti drugi, kongres pa proti njim enoten, takš so se progresivci razvajili, ne toliko za boj proti reakciji kot pa za medsebojno borbo s stališča za in. proti Sovjetski uniji, oziroma za neutralnost napram komunistom ter na drugi strani za obsodbo in boj proti njim.

Organizacija pod Wallacejem, Progressive Citizens of America, je smatrana v krogih druge skupine liberalcev, Americans for Democratic Action, za skupino, v kateri gnezdi komunisti in "sopotniki". In časniki poročevalci so v svojih komentarjih ugotavljali, da je v prvi samo Henry Wallace, ki ima pristaže, vse drugi v njegovih skupini pa so brez njih, oziroma da so v politiki ničle.

Res je, da so v drugi struji jačje osebnosti, n. pr. žena pokojnega predsednika Roosevelta, njen sin Franklin Delano ml., Harold Ickes, in pa cela vrsta ostalih blivih "newdealovcev", ki so imeli v času depresije in med vojno pod Rooseveltom najgornejše službe. Poleg teh so v zvezi "Američanov za demokratično akcijo" voditelji unij, glavna izmed njih Walter Reuther, predsednik unije avtih delavcev, David Dubinsky, voditelj unije UGWA in precej drugih, ki so v takih pozicijah, da naj lahko rečemo, da imajo maso za sabo, pa tudi če je v volilnih kampanjih nimajo.

Sporna točka med temi strujama je "komunizem". Prva noč "protirdečarske" gonje, dasi se pomaša z izjavo, da ji ni za službovanje interesom drugemu kot ameriškemu ljudstvu, in da je za mir po svetu.

Druga skupina pa je brez pridržka za boj proti "komunizmu"

BIVSI DRŽAVNI TAJNIK BYRNES, v sredini na gornji sliki, ob koncu konference varnostnega sveta združenih narodov v New Yorku. Prihodnja konferenca velike četvorice bo v Moskvi, kjer bo namesto Byrnesa novi naš državni tajnik general George C. Marshall. Poglavino vprašanje med njimi bo mirovna pogodba z Nemčijo. Na levih je angleški minister vranjih zadev Ernest Bevin in na desni sovjetski minister vranjih zadev Vjačeslav Molotov. Četrти je delegat Francije.

"Slike iz vsakdanjega življenja"

Avtorka knjige KATKA ZUPANČIČ. Izdala Prosvetna matica.

V naši majhni ameriški Slovenski smo te dni obogateli za novo knjigo z naslovom: "Slike iz vsakdanjega življenja". Spisala pisateljica in pesnica Katka Zupančičeva. Izdana in založila v Prosvetna matica, XXV. zvezek, Chicago.

Na tem našem otočku v tujini so pridne roke naših rojakov že marsikaj ustvarile: narodne domove, podporne organizacije, gospodarska podjetja itd., dokčim je naše literarno polje že od nekdaj borno, knjige redke kot oaze v puščavi! Sicer je precej literarnega gradiva razgubljene po naših časopisih in drugih publikacijah, knjig pa je bilo izdanih zelo malo in literarni zgodovinar ne bo imel posebnih težav, spraviti jih skupaj. Potrebno pa je omeniti, da jih je do danes izdala največ Prosvetna matica, zato zasluži vse uvraževanje in podporo vseh ameriških Slovencev, ki jim je kaj do kulture, literature in našega jezika.

"Slike iz vsakdanjega življenja" vsebujejo sedem povesti, pet pesmi, predgovor Prosvetne matice in kratko biografijo.

Naslovna črtica "Izbocenec" slika socialnega idealista Freda, ki se je bojeval za pravičnejšo človeško družbo, a za plačilo se je znašel v ječi, kjer je preselil 10 let. Zrtvoval se je za druge, a ko je prisel iz ječe, so ga izogibali celo njegovi najbližji prijatelji in sorodniki, kakor da bi bil garjeva ovca. To ga je spravilo malone v obup, zgrabil ga je dvom v ideale, delavsko solidarnost in tovaristištvu, vendar pa samo za trenotek — vzliti trpljenju in razočaranju ni zavrgel, pokopal svojih idealov, kot jih ne zavrže noben pravi idealist, pa če naleti na ovire visoke kot gore.

"Ena sama črka . . ." je prav

zanimiva povest, spretno spletena in realistična. Usoda je čestokrat čudna, nepreračunaljiva in zgodi se, da čisto majhna malenkost, preobrne vse v drugo směr, morda spravi človeka v nesrečo, občutljivo dušo v prerani grob.

"Dota" je tragična povest slovenske kmečke žene. Ta snov je bila obdelana že mnogokrat v slovenski in svetovni literaturi, toda Katka Zupančičeva jo je podala in izobilovala spretino in preprosto; zaeno pa zelo pretrajivo in resnično. Po mojem mnenju je ta povest ena najboljših Katkinih del. V njej vidimo Zupančičeve kot veliko glasnicu za enakopravnost in pravico ženskega spola. Vsebine ne moreš pozabiti in neprenehoma ti stojo pred očmi neveste Zinka v vsej njeni tragediji, ki je bila zaeno tragedija slovenske žene skozi stoletja.

V "Moči laži" pisateljica obdeluje ljubezen slovenskega kmeta do svoje zemlje in toženje zanjo, zaeno posledice neprimisljene laži, ki je človeku povzročila že toliko gorja.

"Zensko dete" je prav tako kot "Dota" krasna in zaeno realistična povest, zajeta iz slovenskega kmečkega življenja, ki nazorno slikajo, koliko je štelo "žensko dete" v moških očeh.

Zaključek pove vse: "Ženijo se, rjavčki. Za gnezdec in zaradi jih je skrb, pa čeprav se morda ne zavedajo. Preprosto, slabu zgrajena bodo njih gnezdecia... Toda enakopravnosti bo v njih več nego je je v marsikateri naši hiši..."

"Daj nam danes . . ." nam slika tragično življenje slovenske revne družine in razgalja njenovo bedo do korenin, na drugi strani v kalnem in oglašen za "komunista" ali pa za "sopotnika" vsakega, ki se ji bo preveč zameril.

Nesreča takozvanih ameriških progresivev in liberalcev je, da se silno boje "tujih izmov". Vse mora biti pristno "naše". Vsi se moramo ogrevati za "naš sistem življenja". Ampak za katerega našega? Mar nima vladajoča gospoda zase popolnoma drugačen "način življenja" kot pa tisti milijoni, ki ji kupičijo dobitke in bogastva?

Ali ni sam predsednik Roosevelt kmalu po nastopu h krmilu dežele izjavil, da ena tretjina našega prebivalstva živi v revščini celo v "normalnih" razmerah?

Gibanje progresivev, ali kot se nazivajo nekateri, liberalcev, je bilo nekaj časa na viški s pomočjo Rooseveltovega magnetizma. Dali so drobtine revnim z miz bogatinov. Tako bi se lahko reklo. V resnicu so jih dali na stroške vseh tistih, ki so delali in plačujejo davke, namreč svoje in za tiste, ki ne delajo pa vseeno bogate.

Dve skupini progresivev, ki sta izšli iz te politične zmesnjave, nista "enostranski" sistemu te dežele prav nič nevarni. Ako progresivci niso mogli "okupirati" demokratske stranke pod Rooseveltom, v dneh ko je bila depresija na vrhuncu, čemu se udujajo tej iluziji sedaj, ko so bili vendar vse "newdealovci" iztisnjeni iz vladnih služb?

Položaj — upoštevajoč vsega dejstva, pa je žalosten posebno radi tega, ker se vsi ti "progresivci" in liberalci" tako silno boje socialistične znamke na svojih suknjah in pa neodvisne politične akcije. Kot ne prej, tako tudi v bodoči ne bodo s tako taktiko nikamor prišli, razen v novi razočaranja.

Pisateljica tudi v tej povesti ne prizanaša tistim, ki ne zaslužijo prizanašanja!

"Pozabi . . ." je zaključna črtica. V njej pokaže avtorica "junaka" Filipa v vsej njegovi moški bahavosti in krutosti do ženske, nato mu da čas v roke, iz katere sreblje svojo "moč", na koncu pa ga pokaže strezenjega in pritlikavo majčkenega.

Poleg navedenih povesti vsebuje knjiga tudi pesmi "Jesenška", "Kdaj?", "Njiva", "Odmov iz ječe" in "Tam preko". Meni ugaja zlasti pesem "Kdaj?" a tudi ostale so lepe in posmembne.

Katka Zupančičeva se udejstvuje na našem literarnem polju že odkar je prišla v Zedinjene države, to je pred 23 leti. Njeni dela so razstreljena po vseh naših naprednih publikacijah, a to je njena prava knjiga. Zelesti je, da Prosvetna matica ob pričilih zopet izda kakšno njenega delo.

Udejstvovati se v književnosti v tujini, ni lahko in pisatelj mora imeti veliko mero idealizma, da razočaran ne omaga, kot se je zgodilo že z mnogimi. Ne samo, da tu ne poznamo nobenih honorarjev, da je število čitalcev majhno, ampak so težave tudi z jezikom, kajti v tujini se je težko izogniti vplivu drugega jezika. Citaš angleško, govorиш angleško, pišeš po slovensku!

Katka je velika idealistka, globoka poznavalka človeške duše, izrazita in neutrudljiva zagonovnica ženske, katera je bila skozi tisočletja žrtva grde bajke, ki ji je načezovala, da je manj vredno biti od moškega. Njen jezik je preprost, izrazit in bogat v ljudskih izrazih. Sicer pa je znano, da imajo Belokranjski, tudi veliko Katk!

Ni treba, da si literarni kritik, toda z mirno vestjo lahko reče, da je Zupančičeva poleg Kristana naša največja pisateljica v tujini.

Milan Medvešek.

Nizozemska si lahko širi ozemlje tudi brez imperializma

Nizozemska je "nizka dežela". To pove že njenje ime. Pred morsko poplavlo je zajezjena z nasipi in drugimi zaježnimi napravami, katerih so ji Nemci v minuli vojni precej razdrli, da je bilo velik del polja uničenega. A pridni Nizozemci so kar se je dalohitro spravili v red in pričeli z obdelovanjem.

Natja se so lotili svojega stara projekta v prostrani močvirnatih krajini Zuyder Zee. Vredno je, da so se lotili dejavnosti, ki so bile nastanjene v Indokini, so pripadale najbolj dvomljivim elementom, ker je bila v Franciji navada, poslati v kolonialno pehoto le vojake, ki so zaslužili kazen.

Nikdo ne bo presenečen, da so po koncu vojne ti pripadniki visijskega režima obrnili srce in — kot je poročal George Shannon, ki je bil prideljen ameriškim četam v Indokini — so se lotili programa masakrov in brutalnosti proti neoboroženemu anamitskemu prebivalstvu. Te francoske čete so se poslastile dela dežele in potem čakale na

FRANCOSKI IMPERIALIZEM PLAČUJE ZA SVOJE NAPAKE V INDOKINI

Indokina, ki zahteva osobovitev izpod Francije, meri 284.522 kv. milij. Ima kakih

PRIPOVEDNI DEL

GABER:

Taki so sedaj naši obraz

(Iz dogodkov v življenju in borbi na Slovenskem)

Spominjam se nekega večera, ko je vodil precejšnjo skupino ljudi čez železnico. Še smo videl ravno črto, toda vse drugo je tonilo v mraku. Pri železniški čuvarnici je bevska pes France je obstal. Potem mi je namignil in sva se sama plazila naprej. Po kakih tridesetih metrih sva znova obstala. Prisluškovala sva v noč in zazdele se mi je, da so zazvenele skale, kakor bi jih nekdo nalahko in previdno nakladal drugo vrh druge. Zazdele se mi je tudi, da sem ujel polglasno besedo. France mi je stisnil roko. Najbrž se je smehljal. Sam se je splazil še kakih deset metrov dalje. Opazoval sem njegovo senco, ki se je kmalu zili s senco grma, ki je rastel tik nad progo.

Zazdele se mi je, da je zašumelo listje kot bi potegnil rahel veter. In zopet in zopet so skale nalahko zazvenele. Pridrževal sem dih. Takrat se je od grma zopet odtrgala senca in France se je plazil nazaj k meni. Niti enkrat ni zaškratal kamen, niti ni počila vejica. Ko se je vrnil, mi je spet stisnil roko, toda rekel ni nicesar, ker bi naju že šepetačo besede lahko izdale. Sele ko sva prišla k tovarišem, mi je zašepetal: "Tik ob stezi delajo zaklon za zasedo. Bil sem jem tako blizu, da bi jih lahko prijel z roko."

Tako je bilo takrat. Toda danes ni znal tihu hoditi. Stopal je po prstih in si prizadeval, da bi mu bila hoja čim bolj lahka in prožna. Toda zdaj je zakotil kamen, zdaj mu je spodrselo, da je cvileče zaškrталo pod nakovanimi čevljimi. "Ne znaš hoditi, kakor si hodil nekdaj," sem mu zašepetal, ko sva se ustavila na razpotju.

"Saj vem, da hi danes z manonoči," je odvrnil. "Ce greš na lov, se moraš plaziti prav tako, kot če bi se plazil mimo zasedo, sicer te divjad prej zasliši, kot jo ti opaziš in se ji približa na strelni."

Vsedla sva se pod debelo hodojo. Spodaj je bila mehka tratinina in pod tratinino so se cepile poti na tri strani.

"Tu rada pride lisica ali pa zajec," je zašepetal. Puško je naslonil na koleno in je čakal.

Mak se je čim dalje bolj gostil in sence so se stajpiale z pod nama so se še videle in tudi obrisi plotu bližnjega laza so bili še razločni, čre onstran plotu pa so bile že zabrisane in so tonile v mrak. Iz farnega zvonika se je slišalo večerno zvonjenje in se je izgubljalo med drevjem.

Nad glavljamo je nekaj zaprskalo in potem je padel s hodoje storž. Veverica je prišla motti najino razmišljjanje. Nasmej mi je legel na ustnice, zakaj spomnil sem se ene izmed tistih čudovitih Francetovih zgodb, "ki jim ne smeš vsega verjeti."

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

“PROSVETA”

Naročnina za Združene države (Isvzemlj Chicago) in Kanado \$6.00 na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četr leta; za Chicago in Cicero \$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE

CHICAGO 23, ILLINOIS

mih je bilo treba iti v šolo. Mnogokrat sem jo dobil v lazu, lačna je bila, zeblo jo je in solze so ji tekla po licu. Potem pa je nenadoma zapela in spet je bila vse dobro. Vidiš, naše misli so bile taka pesem."

Umolknil je kot bi nenadoma zgubil nit svojih misli. Po trenutnem molku pa je reklo: "Vidiš, tako kot smo včasih misili na koncu, tako nam sedaj misli romajo nazaj v gozd. Vsaj meni. Na dnu srca leži in je kot pesem. Pa ne one so sedove pastirice. Je kot pesem o mladosti, ki je minila . . ."

Zopet je umolknil in zopet je nadaljeval svoje razglabljanje. "Bilo je včasih težko, brez trpljenja ni šlo in tudi nevarno je bilo, trije so padli tik zraven mene, in vendar, ko mi romajo misli nazaj, se mi zdi, da je bilo lepo."

Ne, tako mi ni še nikoli povedoval. Se glas, se mi je zdelo, da ima ves spremenjen. In kakor sem vedel, da govoriti, kar čuti, se mi je vendar zdelo, da bi tisti trenutek hotel povedati nekaj drugega, da mu nekaj drugega teži dušo. (Konec prihodnjič.)

Val zločinov v Italiji

Italijo je zajel val krvavih zločinov. Prve dni tega leta je rimski dnevnik Giornale Della Sera vrgel krivo za razširjenje zločinstva na tujerodec, "ki so navalili zlasti na Rim in ga spremeniли v središče mednarodnega zločinstva."

Zločini v Italiji, še posebno pa v "svetem mestu," so zadnje čase zavzeli takoj velik obseg, da ne morejo najti niti zgoverni italijanski novinarji dovolj takih izrazov, s katerimi bi jih primerno opisali.

Poročila trdijo, da je v Italiji okrog 80.000 beguncov, mnogo teh v zavezniških kempah. Drugi se klatijo po večjih mestih in živijo kot pač morejo.

Takrat se je France vzdramil iz svoje zamišljenosti. "Ti, ali ni čudno," je dejall, "ko smo bili v gozdu, smo neprestano misili na to, da bo nekoč konec in kako bo, ko se bomo vrnili v mesta in vasi. Res je, te misli niso bile take ko druge, razločne in jasne, da bi jih lahko opisal z besedami. Nekeje na dnu so ležale in če si jih hotel z besedami zajeti, so se razblinile kot slika v vodi, poskusijo jo prijeti, pa je ni nikjer, še vode ne obdrži v roki. Res je, da smo se včasih tudi pogovarjali, kako bo potem, ko bo konec vojne. Toda to, o čemer smo se pogovarjali, ni bilo tisto, kar nam je ležalo v srcih, in česar se ni dalo zbrisati, neprestano nas je spremljalo, pa tako neopazno, da se skoraj zavedali nismo tega. In vendar nam je dajal moči, da smo prenašali težave in nam je lepšalo življenje, kadar nam je bilo najbolj nevšečno in pusto. Ti bom nekaj povedal. Pri sosedovih so imeli mlado pastirico, komaj sedem let, ki je bilo. Otrok, pa je moral pasti sedem glav živine. Že ob starih jo je gospodinja nagnala past, zakaj ob os-

Ampak najkrvavejši zločinci se niso pripelili v Rimu, niti jih niso izvršili tuji ali begunci. V Milenu, kjer sedi v ječi San Vincenzo Caterina Fort na obtožbo, da je umorila ženo svojega sličljanskega ljubčka, Giuseppe Riccardija, in njune tri nedorestre otroke, so-mestne oblasti privedile žrtvam umora javni pogreb.

Rimski list Messaggero je poročal, da je prišla na milanskou policijo neka ženska z zahtevo,

naj ji dovoli na javnem trgu pred katedralo postaviti oder,

na katerem bodo "sežgali tisto copernico," namreč obtoženo morilko Fort.

Medtem pa sedi v ječi tudi Riccardi, ki se ne briga za umorjeno ženo in otroke, temveč skrbi le za usodo svoje ljubice Catherine, ki jo je italijanski list označil za "človeško zver."

V vasi Vetroli blizu Trenta sedi v zaporu 28-letni mladenič na obtožbo, da je s strojnico ubil svojega oceta in mater, neko vodivo in njena dva sinova, ter da je resno ranil svojo sestro.

Ta zločin se je izvršil radi plena, ki so ga nagrabili ob času nemškega umika iz severne Italije. Mladenič je izpovedal, da je bil nezadovoljen zato, ker je dobil premajhen delež od plena, nakar je nastal spor na večer zločina.

Policija je izjavila, da je morilice priznal umore. Ko so ga tiralni na ogled umorjenih trupel njegovih staršev, je reklo: "Počistite to nesnago — dovolj sem že tega videl."

V Rimu je bil z nožem napaden ruski profesor Miha Andrejev, ki se je vrnil v svoje stanovanje. Policia sumnja, da je bil ta napad v zvezi s političnimi motivi.

V Italiji imajo glavno besedo ameriške in angleške vojaške oblasti. Njihovo obnašanje je nezmočno, kakor poročajo nekateri listi, menda nič boljše kot njihovo postopanje na tržaškem ozemlju. Poleg omenjenih večjih zločinov so na dnevnem redu drugi manjši zločini, ki redko dobre označbe v tujezemskem časopisu.

Spolni bolezni med našimi vojaki v Nemčiji

V ameriškem delu okupirane Nemčije je bilo v prvih enajstih mesecih minulega leta zdravljeneih 76.497 naših vojakov na spolnih boleznih.

GORNJE SO TRUMANOV EKONOMSKI SVETOVALCI. Seznanjajo ga o gospodarskem položaju ter mu dajejo nasvete. Imenoval jih je v to službo on. Na sliki z leve na desno so Frank Credent, John R. Steelman, major-general Philip Fleming in Raymond Foley.

NAŠE AKTIVNOSTI

Zbira ANNE BENIGER

Mike Kopač, Barberton, Ohio, je obnovil naročnino in ob enem piše: "Vsak naročnik Proletarca bi moral pridobiti enega novega v tem letu. Star sem že 78 in težko, zelo težko hodim. A toliko pa bom le še hodil, da pridobim temu listu letos saj enega novega naročnika, aki mi jih več ne bo mogoče."

Joško Ovin je obnovil naročnino za dve leti in ob enem za svojo taščo Mary Jelenc. Vrh tega je prispeval \$5 v tiskovni sklad in Mary Jelenc pa \$2.

V svojem pismu J. Ovin piše med drugim:

"Zadnje čase sem bil v svoji obrti zelo zaposlen, a v kratkem spet obnovim svojo kolono (Razgovor)."

Naročniki jo pogrešajo in zato zase veseli, da bo z njo znova začel.

Anton Zornik je postal članino zase in za soproga v JSZ. In pa \$6, ki so jih prispevali v tiskovni sklad Andy Bertl, Daragh, Pa. (\$3), po en dolar pa J. Mohar (Daragh), Frank Vozel in Anton Zornik, Herminie.

Jennie Kotzman, Pataluma, Calif., je obnovila naročnino ter prispeval \$2 v tiskovni sklad. Ob enem pravi v svojem pismu sledi: "Priznanje Katki Zupančičevi in drugim sotrudnikom, ki so s svojimi prispevki na pravijo list zimbor zanimiv."

Oglasila se je tudi Amilia Oblak, Elizabeth, N. J., ki je postal naročnik ter prispeval \$2 v tiskovni sklad; dalje Louis Zorko, Chicago, Anton Zaitz, Grants Pass, Oregon, Joe Ulesich, Willard, Wis., J. Widmar, Livingston, Ill., (on je postal naročnik tudi \$6 izvodov koledarja), Frank Novak, Livingston, Ill. (prispeval zaen 50c v tiskovni sklad), Frank Grile, Panama, Okla., ki je postal zaen 50c v tiskovni sklad ter naročil koledar, in Leo Stolfa, Toledo, Ohio. Ob enem je, prispeval \$1 v tiskovni sklad ter naročil koledar.

Ignac Hreščič, Norris, Ill., je postal znesek za koledar in \$1 v tiskovni sklad.

V zadnjih par tednih smo prejeli za Družinski koledar zelo veliko naročil in ljudje vprašujejo zanj.

Naše pojasnivo vsem je tole: Kar se tiče vsebine te knjige, ne bo na vrednosti prav nič izgubila vpliv zaksnitvi. Toda zaradi slednje je nam težje kot pa onih, ki nas vprašujejo čemu zamuda. Zakasnitve je pač za nas kot za vse druge nezaželeni, a je bila neizbežna. Uverjeni smo, da bodo naši naročniki ter drugi prijatelji to razumeli in vzelni na znanje dejstva kot so. To so pač težki časi, posebno kar se tiče tiskovnega polja.

Zapada je nam pisal Edward Tomsic, Walsenburg, Colo. Poslal je obnovitev naročnine za dve leti za Josipa Vičiča, Morley, Colo. Tudi John Pečnik, Fontana, Calif., je postal eno naročnino in svojo provizijo pa prispeval v tiskovni sklad. In vrnih tege povečalo svoje število v naročil Ameriškega gruzinskega koledarja.

Lawrence Selak, Star City, W. Va., je postal dve naročnini in 50c v tiskovni sklad, ki jih je prispeval John Precl, in \$2 v tiskovni sklad pa je prispeval Selak sam. Njegova soproga Rose, ki je tajnica društva št. 388 SNPJ, je k pismu dodala, da društvo ostane v Prosvetni matici.

Milan Kokanovich je preminil že precej časa nazaj. Bil je v Detroitu dolgoletni naročnik Proletarca in k praznikom ob novem letu je vedno postal \$10 v

ročnino, dobimo kaj novih itd. Gre zelo povoljno v tem oziru. Boljše kot sem pričakovala. Priznanje vsem, ki pri tem pomagajo.

A naš nov problem so silovite podražitve v tiskarni. To sem omenila tudi predsedniku eksekutive in upravnemu odboru Proletarca Jošku Ovn. Upam, sas urednik tako pravi, da smo izvzili še iz vsake težave. Sedaj ni večno, a bo, če ne dobimo večjih dohodkov.

Pod enim prejšnjih avstrijskih cesarjev so bili ti menihi, kot tudi iz mnogih drugih samostanov, vsed razuzdanost v njih, radi grabežljivosti in izkriščanja kmetov pregnani, pa so se pod naslednjimi vladarji prikradli nazaj in njim "ukradena" posvetova so jih bila povrnjena.

Pod Titom pa jim je odzvilo za zmerom.

Ciril Medved.

Popravek

V Proletarcu z dne 8. januarja je pod naslovom "Naše aktivnosti" bila omenjena jubilejna slavnost društva št. 70 ABZ in pa vsota, ki jo je prispeval predsednik ABZ Janko Rogelj. Rečeno je bilo, da je prinesel v naš urad Jos. Oblak. V resnicu je izročil M. Videgarju Frank Bizjak in prvi pa jo je nato oddal v urad.

Seznam priredb slovenskih organizacij v Chicagu

Organizacije v Chicagu in okolici, ki žele imeti svoje priredebe označene v tem seznamu, naj nam sporoč podatke, enako tudi popravke v slučaju pomot.

Podružnica SANSA št. 2 prireditev veselico v soboto 18. januarja 1947, v Aldine Hall, 911 Armitage Ave.

Podružnica SANSA št. 60 prireditev družbeni večer v soboto 25. januarja pri Tomažinu, 1902 W. Cermak Road.

Družabni klub S. C. (Slovene Center Social Club) bo imel letno sejo in zabavo za člane v soboto 25. januarja.

Slovenski delavski center bo imel občni zbor delničarjev in njihovih pooblaščencev v petek 31. januarja.

"Nada" št. 102 SNPJ. Veselica v soboto 8. feb. v dvorani SNPJ.

Stavja št. 1 SNPJ. Veselica v soboto 15. feb. v dvorani SNPJ.

JHPD (Jugoslovansko hranilno in posojilno društvo) bo imel občni zbor in volitve 22. februarja v SDC.

Kegljaška tekma SNPJ in zaba-va 26.-27. aprila 1947. Zabava 27.

Kam z brezdomskimi begunci, ki životarijo v evropskih taboriščih?

V Evropi še 850,000 ljudi v brezdomskih centrih. — 500,000 beguncev iz Poljske. — Jugoslovani, ki se nočejo vrniti. — Zlorabljanje beguncev za politično žogo

Velik se tarna o brezdomcih. Tabore v Nemčiji, imajo jih nekaj taborišč v Avstriji in v Franciji, v Italiji in tudi še v Egiptu itd. Vsi ti so in so bili pod brigo zavezniške vojaške oblasti v anglo-ameriški coni, nekaj jih je pod francosko oblastjo in nekaj deloma pod italijansko in vatiskansko (v Italiji).

Ti izseljeni so bili večinoma v Nemčijo s silo prigmani. N. pr. srbski vojaki, precej Slovencev in Hrvatov, ki se sedaj skupno zaklinjajo, da se v Titovo Jugoslavijo nikakor ne vrnejo. Vladajo jih srbski kraljevi oficirji, z generalom Pero Živkovcem na čelu. V Jugoslaviji so trdili, da jih je obiskal ter boril v njihovem vztrajanju za "pravo Jugoslavijo" tudi ekskralj Peter, ki pa je v tistem taboru (je v ameriški coni v Nemčiji) še vedno "priznan" za edinega pravnovejšnjega vladinega Jugoslavije.

Dalje je v begunkih taborih par sto tisoč Poljakov, vsi pot vodstvom cerkev ter poljskega generala Andersa, ki je znal in še zna sovražiti Sovjetov. Unijo bolj kot pa je Hitlerja še kdaj sovražil. In boril se bi z orojem (seveda ne osumno temveč s svojimi zamejnimi poljskimi četami) veliko bolj navdušeno proti Moskvi kot pa se je proti nacijem.

Tem ljudem Anders zabičava, ne se vrniti, češ, vojna z Rusijo se bo prav gotovo dogodila in potem se tja vrnemo skupno z zavezniški z orojem v roki.

Radi teh in sličnih dogodkov in odnosajev so pri londonski in washingtonski vladi že velikokrat protestirale jugoslovanske, sovjetske in poljska vlada, seveda brez uspeha. Stališče Washingtona in Londona je, da se najte begunci pošle tja, kjer bodo deležni štirih svobodčin, ne pa strahu pred nasilno smrtno.

Ampak čemu Židom ne puste v Palestino, ako so iskreni? Saj Židje vendar hočejo tja, pa jih Anglia nikakor ne pusti v njihovo pravданo domovino?

Naravno, da se s tem problemom veliko peča i naša vlada, Saj bi večina beguncev najrajše prišla v Ameriko, a Zed. države jih ne marajo za "zaželen element". Torej naj jih vzame čim več mogoče latinska Amerika. A tudi ona se brani vzeti ljudi, ki so se v svojih sedanjih okoljincih pokvarili za delo.

Stevilna mesta, vasi in kraji v katerih so nekdaj živelji, so bili tekmo vojne docela uničeni po nacijah. V njihovi domovini so med njih odstotnost že kolikrat premenili lastnike, da bi jim bilo težko izposlati nazaj svojo last. Mladi otroci so bili preganjani okrog tako, da mnogi niti ne vedo kje so se rodili, niti se ne spominjajo več svojih staršev. Spet drugi od teh pregrancev se boje vrniti v svoje domovine, ker jih tam čaka versko ali pa politično preganjanje. Teh ljudi nikakor ni mogoče repatriirati.

Toda pri vsem tem pomeni nadaljnjo zadrževanje teh ljudi v taboriščih v brezdelju stalno trošenje sil in virov okupacijskih oblasti ter ducate drugih prostovoljnih organizacij, ki so domovinu po Hitlerjevem teroru, so tudi ljudje, 4000 po številu, še vedno za živno ogrozo, čakač na osvobodenje, ki jim je imelo zasijati že s porazom Hitlerjevih armad. Edini zločin ra-

PROBLEM: Kam z brezdomci? V evropskih taboriščih v anglo-ameriški coni v Nemčiji, v Italiji in v Franciji, jih je blizu milijon. Po nekaterih uradnih podatkih je Židov med njimi le 20 odstotkov. Oni so res brezdomci. Drugi so Poljaki, Srbi, begunci iz baltiških dežel itd., ki se nočejo vrniti iz političnih razlogov. Gorne je slika otrok, ki korakajo po malico v begunkem taborišču Duppel v Berlinu.

aktivne v zbiranju pomoči za se nakaže nadaljnih \$100,000,000 za obravnavanje in vzdrževanje begunkih taborišč tekom bodočega proračunskega oziroma poslovnega leta. Dodatno k temu pa trosijo milijone dolarjev razne prostovoljne pomoči ameriške organizacije, 32 po štalu, ki skrbe za nudjenje duševnega bodočnosti svojih otrok, ter zavzamejo svoje mesto v socialnem, političnem in ekonomskem življenu povojskega sveta miru.

Tudi ako bi se moglo taborišča vzdrževati še naprej, bi to ne rešilo problema 850,000 ljudi, ki čakajo, da zopet prično živeti življenu normalnih človeških bitij. Treba jim je nuditi priliko, da si sami zasluzijo to kar potrebujete, da sami začrtajo bodočnost svojih otrok, ter zavzamejo svoje mesto v socialnem, političnem in ekonomskem življenu povojskega sveta miru.

Večina pregnancev je v taboriščih, ki so v območju zavezniških vojaških oblasti. Britanske, ameriške, francoske in ruske vojaške (okupacijske) uprave nosijo odgovornost za njihov vzdrževanje in njihovo zaščito ter repatriacijo in sicer vsaka od okupacijskih sil v svoji zoni. Vse pomočno osebje plačuje in oskrbuje UNRRA, ki tudi zalaže begunce z raznimi vsakdanjimi drobnarji, kot cigarem, brivmi, vrinimi in drugimi podobnimi potrebsčinami. Vojaška uprava nosi stroške prehrane, oblike, zdravstvenih potrebsčin, kot tudi dostavo vsega tega, da je plaća vojaško upravo taborišč, policijo in drugo "varnostno osebje", ki je zaposleno direkto na upravo taborišč. To vključuje približno 15% naših okupacijskih sil v Evropi.

Begunci predstavljajo enega največjih problemov naše okupacijske armade v Nemčiji, je dejal pomočni vojni tajnik Howard Peterson zadnji mesec, ko je armada predložila zahtevo, da

razumevanja med ljudstvom same. Ovcarstvo se je za časa vojne potrojilo, kar je dokaz, da lahko uspeva in bi se načrtnim delom lahko še mnogo izboljšalo. Treba pa je, da se začne resne misli na izboljšanje pasme, ki bo dajala boljšo in obilnejšo volno, kiblo služila domaćim obratom in domaćim tekstilnim industriji. S tem bodo zmanjšani stroški za obliko, ki so pri vsaki družini največji. Iz domačih volne se dajo napraviti trpežne pletenine, kakor: nogavice, rokavice in razni jopiči, da se pa tudi izdelati trpežno skuno, kakor je to navada v alpskih deželah. Tudi izdelovanje tečnega ovčjega sira je možno, kakor je to navada v južnih predelih Jugoslavije, in donaša ta gospodarska panoga lepe dohodke. Potrebna je pa tudi ustavitev vzorne ovčje farme — zadruge, ki bo skrbela za vzgojo plemenskih živali s posebnim ozirom na belokranjske prilike.

Belokranjci so živali ljudje. Vedno so imeli boj za obstanek doma in nešteto se jih je izselilo, da si drugje lšejo srečo, namreč da si najdejo v borbi za vsakdanji kruh boljše razmere. "Umni kmetovalec" v izdaji z dne 3. oktobra 1946 pravi, da bo boj za ohranitev tega slovenskega kraja težaven in dolgotrajan.

Ne samo vinogradništvo, tudi drugih problemov je mnogo.

Omenjeni strokovni list piše n. pr. o ovčjereji sledete:

Bela Krajina goji že od pametnika ovce in izkoršča volno v domaćih obrtih za lastno potrebo in tudi za prodajo. Med vojno so zlasti vasi v vzornem delu črnomaljskega okraja zelo trpele in uničevanje po nemških in hrvatskih fašistih je zasekal težke rane. Za obnovbo je treba novih virov dohodka, ki bo dalo opustošenim krajem najprej ovčarstvo. Vsi lepi načrti za bočnost so brez sodelovanja ljudskih množic nemogoči in vsa prizadevanja ministrstva za kmetijstvo so nemogoča, če pri akciji ne sodeluje ljudstvo. Govedarstvo v teh krajih ne uspeva tako kot drugod, in to zaradi slabega travništva. To bi se dalo izboljšati in da to gre, so pokazali svoj čas dobro uspeli poskus, ki pa niso našli pravega

Kar naprednega Američana veseli je to, da imajo sedaj v Jugoslaviji na krmilu ljudi, ki se brigajo za umno kmetijstvo ter živinorejo, namesto da bi le prikimali tistim, ki jih uče, da naj se ne brigajo "za ta svet."

V nekaj letih si bo nova Jugoslavija s tem načinom gospodarstva, ki ga sedaj uvaja, dvingla svoj življenski standard, da bo eden najvišjih v Evropi in na svetu. Kajti kadar se začne dežela brigati za negovanje agrikulture, je to znamenje, da bo orac osvojen iz klešč predkov in staromodnosti in se učil orati po novem.

VEČ KO POLOVICA ČLOVEŠTVA SE UPRLA NADVLADI BELEGA ČLOVEKA

Delavske vlade Anglie in Francije, in liberalna vlada Nizozemske, so podedovala poleg drugih nadlog starega reda tudi sovrašto kolonialnih ljudstev proti imperializmu njihnih del.

Težko je bilo Blumu nadaljevati v Indokini proti upornikom s silo. Toda ker se gre za ohranitev ali pa za razrušitev stare francoske imperialistične tvorbe, je Blum za enakopravnost vseh rodov in plemen pod Francijo v skupnem občestvu.

Isto predlagata za angleški imperij Clement Attlee.

Enako želi za svojo deželo uzočemska kraljica.

Zraven je prizadeta tudi Belgija in pa fašistična Portugalska.

Donald Bell piše o tem ogromnem uporu podjavljenih ljudstev sledete:

Največji dogodek povojskega sveta je brez vsakega dvoma prodiranje svobode v predele Daljnega vzhoda, v katerih žive nepregledne množice ljudi, preko polovice vsega človeštva. Ameriška javnost opazuje te dogodek s precejšnjim zanimanjem, toda najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Nikakor ni pretiravano, akratrdim, da je ta revolucija, ki se zdaj vrši na Dalnjem vzhodu daleko važnejša kot je bila na primer francoska revolucija.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Nikakor ni pretiravano, akratrdim, da je ta revolucija, ki se zdaj vrši na Dalnjem vzhodu daleko važnejša kot je bila na primer francoska revolucija.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Najbrž ne da bi si bila na jasnen, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

HOUSING AND PROFITS

We wish the American people would stop sympathizing with home-hungry fellow citizens long enough to examine the system that can build enough tanks and battleships to win a far-flung war but can't seem to provide homes for peaceful family life.

Just a little serious thinking should convince even the least-informed person that there is no economic reason why there should not be adequate homes for everybody in this wealthy nation. These United States have everything that is needful for homes; material necessities and human labor is abundant.

Well, Why . . . ?

The answer is that we tolerate an economic order under which human need is not what sets people to building homes. The demand for private profit is what does the trick. And so it is that human needs are being denied because a few people who control the nation's resources can't see a way to make home-building pay.

Put it on the ballot that way and everybody would vote against such an arrangement. Say, "shall the American people wait for what they need until the lumber interests, the money interests and other private interests can supply human needs at a profit," and the flood of "No's" would be overwhelming.

Yet, that is what the American people vote for every time they elect representatives of either of the two old parties.

The people should have learned that lesson back in the Hoover-Roosevelt depression days. There was no reason then for poverty. The nation had everything: raw materials, machinery, human labor. But millions of people who needed what they and the machines could have produced were held in idleness and poverty until some way could be found to enable a few owners to make money by permitting the many to produce and use things.

That's the way it is with houses today. The profit arrangements are not suitable to the owning class. And the majority of workers still vote for a system that places profits above humanity.

Well, so long as we have a private-profit economy profits MUST rule. Only by socializing the means of life and producing for use instead of profits—as Socialists propose to do—can humanity be made the prime mover of human activity.—Reading Labor Advocate.

"Portal to Portal"

Current demands by organized labor for what has been called "portal to portal" pay is a device for getting more money for the workers involved. No matter what else one thinks about the idea of paying workers for time spent in getting from the time clock to the job, for layovers, waiting and other incidents which used workers' time without compensation, the fact is that what the workers wants is more money.

And, since workers quite naturally and inescapably have the viewpoints and reactions resulting from the individualistic economy (capitalism) under which they always have lived, in their quest for more dollars they can't be expected to care how they get what they want, who pays the bill or what the satisfaction of their demands will do to the general economy.

Critics of unions in the present instance are saying that granting of the "portal to portal" demands will bankrupt some industries. Suppose we admit that is true. What do workers care?

The answer is that rank and file workers don't consider the welfare of their employers any more than employers considered the welfare of workers back in 1929, when business slammed the doors of industries in the faces of workers and told them to starve for a while. That, we say, is the kind of social—or anti-social—viewpoint that capitalism engenders. We also say that it fits with the individualistic, go-get-it-now, planless ethics which the beneficiaries of capitalism have always lauded.

Our criticism of workers is no different now than it was before portal-to-portal became an issue. Every time workers struck in the past we've wondered why, instead of striking for a little more, they did not VOTE FOR EVERYTHING.—Reading Labor Advocate.

Sloan of GM Speaks

When Alfred P. Sloan, chairman of the board of that octopus called General Motors corporation speaks, the business world sits up and listens.

Sloan recently proposed that laws should be passed to dissolve labor unions into small parts so that no one part has the economic power to affect the public interest.

How would Mr. Sloan feel about a similar law to dissolve General Motors and General Electric and other similar organizations into smaller parts so that no one part has the economic power to dominate several industries.

Mr. Sloan never heard of the pot calling the kettle black!—The Progressive Miner.

Nazis Die But Their Ideas Live On

The sentences handed down by the international tribunal at Nuremberg have been carried out. The chief instigators of the Nazi crimes against humanity have paid with their lives. But let's not fool ourselves—the poison of Nazism did not die with those leaders.

The vicious doctrines of dictatorship, religious bigotry and race hatred that these men fostered cannot be banned by tribunals or strangled by gallows. They must be rooted out of minds and actions of men the world over before the ghost of Nazism is finally laid.—Mobile Labor Journal.

Downtrend Has Begun

Have you noticed the big fur ads in the city papers lately, offering coats listed at \$1,189 a few weeks ago for \$789 now? Or have you seen what's happening to diamond prices? They're going down, too, in a headlong slide from the peak prices reached only a few months ago.

That's the beginning, folks. Of course not many co-ops are likely to be caught with a big stock of fur coats or diamonds, but what is happening in those lines can and probably will happen sooner or later in most of the things people need or want but must have money to buy.

There was another little news item the other day that ought to make us stop and think. It said that there was a net increase of \$2,693,000,000 in consumer credit during the year ending Oct. 1.

Take these two facts into consideration: First, a record increase in credit business; secondly, a sharp drop in prices, first in luxury items such as furs and diamonds, but spreading to many other products of shop, mine and factory.

Midland Co-Operator.

longer have the ready cash to buy whatever they want. They are beginning to go in debt with the purpose of repaying out of future income. But what of future income? Will it hold up to present levels? Will the factory or shop worker get as much income if sales begin to slump? Will farm prices remain at levels that guarantee a big net income for farmers?

The answer is clear if we read the signs right. Both city and farm incomes are bound to decline. How much is uncertain. If they drop a great deal, we will have a severe business depression. If only a little, we will still have a slowing down of business that will require the most careful attention if we are to come thru without many business failures and considerable unemployment.

Pay up at your co-op now!—Midland Co-Operator.

Baltimore Bessie

Says the Duchess of Windsor: "Like everybody else, we live from hand to mouth." Ah yes, but what a hand, and what a mouth!—Western Farm Leader, Calgary.

The reason is obvious: People no

PROLETAREC

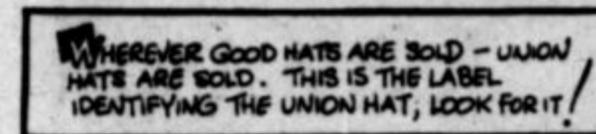
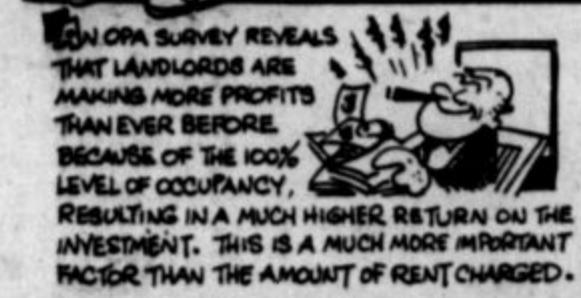
CHICAGO 23, ILL., January 15, 1947.

THE MARCH OF LABOR

IF ALL MANKIND MINUS ONE
WERE OF ONE OPINION, AND
ONLY ONE PERSON WERE OF
THE CONTRARY OPINION, MAN-
KIND WOULD BE NO MORE
JUSTIFIED IN SILENCING
THAT ONE PERSON, THAN HE,
IF HE HAD THE POWER,
WOULD BE JUSTIFIED IN
SILENCING MANKIND."

John Stuart Mill
1806-1873 • AUTHOR OF CLASSICS ON
ECONOMICS AND GOVERNMENT.

Do You Wish to Be a Philanthropist? It's Very Easy, If You're a Rich Man!

Rockefeller's Gift to United Nations Calls Attention To Fact That Uncle Sam Pays for "Generosity" Of the Wealthy

Want to get a reputation as a great philanthropist? It's easy, and will cost you mighty little—if you are a rich man. You may even make a profit on it.

Just charge your philanthropy up to Uncle Sam. He will pay the bill and you will get the credit.

If you are a poor man, it is a different story. Your philanthropy comes out of your own pocket. Uncle Sam makes little, if any, contribution.

How come? Well, look at John D. Rockefeller, Jr. He recently offered an \$8,000,000 gift to buy the United Nations a home in New York City. His generosity was celebrated on newspaper front pages. Yet it looks like Uncle Sam will donate at least 86 per cent of the money, and perhaps 100 per cent or more.

The papers reported that Rockefeller made his offer on condition that the gift be "tax free," but they did not explain what that means. Government tax experts tell a more complete story.

Rockefeller, they say, will present the gift to Uncle Sam. That makes it a gift to the U. S. government "for public purposes." Under the law, such a gift can be "deducted" from the income on which Rockefeller pays taxes. It also makes it unnecessary for him to pay a "gift tax" on the \$8,000,000.

After Uncle Sam gets the land, he will turn it over to the United Nations.

Rockefeller is only doing what other wealthy men do when they make "generous" gifts to "Community Funds," colleges, churches and other "non-profit" institutions. When you read about such gifts, remember the Federal income tax law.

It permits anyone to "deduct" his charitable gifts from the income on which he pays taxes—up to 15 per cent of that income.

Rockefeller's income is so large that he could deduct the U. N. gift and other big donations, and still stay within the 15 per cent.

On this one gift, how much income tax will he save? In other words, how much of the \$8,000,000 will come out of the pocket of Uncle Sam, who badly needs money himself?

At most, Rockefeller will give only \$1,120,000. The government—which means you and other taxpayers—will contribute the other \$6,880,000.

That is because Rockefeller, like other rich men, pays a tax of 86 cents on each dollar of his income above \$200,000 a year. Every time one of these "high bracket boys" gives away a dollar, he saves 86 cents in taxes, so he really gives only 14 cents.

In many cases, according to an article in a national magazine, the rich man does not even give the 14 cents of each dollar. Tax experts figure out how the gift can actually make money for the rich man.

One way is to make the donation in stock instead of money, thus avoiding the "capital gains" tax on the stock. This and other methods are a little complicated, but rich men's tax experts "know the ropes."

In contrast, if a man's "taxable" income is under \$2,000, he pays 81 cents of each \$1 gift, and Uncle Sam pays the other 19 cents.

As "taxable" income increases, Uncle Sam pays a larger and larger share, up to 86 cents of each dollar "given" by people whose incomes are over \$200,000.

All this brings up this question: Would it be better for Uncle Sam to finance welfare agencies, colleges, hospitals and other "good works" directly, instead of indirectly through "philanthropists" who contribute comparatively little and get all the credit?—Labor.

"DR." GALLUP OFFERS ANOTHER TRICKY "POLL"

"Doctor" Gallup announces a "poll" on this question: "Do you think labor unions should be required by law to make yearly public reports of the money they collect and spend?" Eighty per cent of those interviewed replied in the affirmative.

Of course, this "poll" is just a part of the propaganda campaign which is being pressed against organized labor. In framing his question the "doctor" gave the impression that labor unions do not make frequent and complete reports of their receipts and expenditures. There is not the slightest foundation for that falsehood.

The fact is that labor unions right now, without any law, are making

most complete financial reports to their members. Furthermore, anyone of ordinary intelligence can understand these trade union reports.

They are not like the reports issued by big corporations. In nine cases out of ten no one can get any worthwhile information out of those reports.

Here's a fertile field for "Dr." Gallup, if he wishes to do something constructive.—Labor.

A LIMERICK

Said a cautious old fish in the water,

"You must not eat minnows, my daughter."

But the giddy young thing

Said, "I must have my fling." And therefore, a fisherman caught her.

Income: Average High, Upper 5 Per Cent Get Too Much

In the 20 years from 1919 through 1938, the "national income" averaged \$591 for each American man, woman and child, and averaged \$2,050 for each family. However, the nation's income was not distributed on any such "average" basis. On the contrary, the "upper 1 per cent" got 14 per cent of the total, and the "upper 5 per cent" received 25 per cent of the entire income.

Those are some of the statistics in an important new book entitled, "National Income: A Summary of Findings," written by Simon Kuznets, professor at the conservative University of Pennsylvania and economist for the National Bureau of Research. The book boils down the results of a 25-year study.

Kuznets says the book shows the extraordinarily high income of the American people, but that's the average income.

Official government studies back in the years covered by the book proved that an average American family required an annual income of \$2,100 to maintain a "minimum standard of existence."

That figure is about the same as the "average income per family" found by Kuznets, but his average includes the Rockefellers, Morgans and all other families of great or moderate wealth.

Obviously, millions of families received far less than the \$2,050 "average."

The book also presents these significant figures:

The "upper 1 per cent" of the American people received "almost half" of their incomes from dividends, interest and rents. From those sources, the "upper 5 per cent" received "more than one-third" of their incomes.

The other 95 per cent of our people had to earn almost all their dollars "by the sweat of their brow," as "less than 1 per cent" of their incomes came from dividends, interest and rents.

Incidentally, that shows up the propaganda of big corporations, which claim they are owned by millions of "ordinary" Americans. Obviously, 95 per cent of our people own very little of the country's income-producing wealth.

The 5 per cent "upper income group" also pocketed most of the "savings" accumulated from the national income, the book points out. In other words, the great majority of our people got barely enough money to live on, and could save little for a "rainy day."

WANT TO BECOME A MILLIONAIRE? GO TO POSTWAR CHINA

Per capita income in the United States in 1945 would have made the average American a multimillionaire in China, according to figures published in the N. Y. Journal of Commerce. At the rate of 2,020 Chinese dollars to one U. S. dollar, the per capita income in this country of \$1,150 was worth \$2,323,000 in Chinese currency.

Recent announcements of China's Premier Soong of a one-third devaluation of Chinese currency to a rate of 3,350 Chinese dollars to one U. S. dollar shoots the average American's income to the astounding figure of \$3,852,500 in Chinese money.

But hold on, don't rush for travel reservation yet. Those Chinese millions would buy you less than the U. S. thousands. It's all done with an economic gadget called inflation.

YOU ATTEND PEACE MEETING AT YOUR OWN RISK

New York.—(ONA)—It's a reasonable assumption that one of the safest spots in the world today would be a seat at the well-guarded sessions of the United Nations General Assembly here, which is, by way of being, a peace conference.

But the United Nations apparently have an eye to untoward incidents. Printed on general-admission tickets to the Assembly meetings is this precautionary warning:

"The United Nations shall not be responsible for any damage to the person of the holder thereof while on the premises of its buildings in which meetings of the United Nations are held."

TOO, TOO TRUE

The best way to forget all your other troubles is to wear a pair of tight shoes.

IS THE CHURCH STILL THE DOMINANT FACTOR IN ITALY?

In Rome, one anti-clerical weekly has been suppressed without court action; Ruggero Maccari, editor of another, has been convicted of "offending the religion of the state" and sentenced to two years' imprisonment. Since Roman Catholicism is the religion of the state only by virtue of the Concordat negotiated by Mussolini with the Vatican in 1929, this seems rather a queer charge for a democratic Italian government to bring forward; it tends to prejudge the question of relations between church and state in Italy, which presumably is to be settled by the new constitution now under discussion in the Constituent Assembly. Feeling, possibly, that this was rather dubious ground on which to proceed, the government prosecutor made much of the alleged obscenity of the cartoons which have appeared in Maccari's and other anti-clerical magazines. That, of course, is a familiar accusation against critics of the church, and since we have not seen any of the cartoons in question, we cannot say how far it is justified. It is hardly borne out by descriptions of several that have appeared in the American press. One cartoon which figured in the Maccari trial showed a priest wringing the neck of a chicken representing Italy—a bitter political comment; perhaps, but legitimate enough in view of the Vatican's strenuous intervention in Italian